

Rendezvénysorozat ifjúmunkásoknak

A KISZ Csongrád megyei bizottsága, a Szakszervezetek megyei Tanácsa, a megyei tanács vb művelődésügyi osztálya által szervezett Szakmunkástanuló és dolgozó fiatalok hónapjának nyitórendezvényét: az állami igazgatásban dolgozó fiatalok napját tegnap, szombaton Makón, a városi tanács háza nagyteremben rendezték meg. Ez alkalomból a megye különböző részeiből mintegy 120 államigazgatásban dolgozó fiatal érkezett Makóra. A megjelenteket Bódi György, a KISZ Csongrád megyei bizottságának első titkára köszöntötte. Megnyitó beszédében utalt arra, hogy a megyében negyedszer rendezik meg az ifjúmunkások napját, s a rendezvénysorozatot a fiatalok minden réte-

gének gazdag programot nyújt.

A megnyitó beszéd után dr. Kolláth György, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának fősztályvezető-helyettese tartott előadást az államigazgatási munkáról.

Az államigazgatásban dolgozó fiatalok napjának rendezvénysorozata ezután dr. Forgó Istvánnak, Makó tanácselnökének korreferatúrával, majd szekcióülésekkel, hasznos véleménycserével, városnézéssel, vetélkedővel és sportprogrammal folytatódott és klubesttel ért véget.

A szakmunkástanuló és dolgozó fiatalok hónapjának keretében a következő napokban több szakma fiataljai számára rendeznek találkozót.

Közgazdasági napok '80

Holnapután, kedden a közgazdasági napok keretében dr. Bukta László, a SZOT közgazdasági osztályának vezetője tart előadást A munkaerő és bér-gazdálkodás aktuális problémái címmel az SZMT székházában (Eszperantó u. 3-5), délután 2-kor. Ugyancsak kedden délután 2-kor, a Technika Házában dr. Fehér Ferenc tart előadást Szerződéses kapcsolatok a beruházások megvalósulása körében — szerződéses feylelem címmel. Korreferátor Oláh Zoltán lesz. Szintén kedden délután 2-kor, az Állami Biztosító Csongrád megyei Igazgatóságának tanácstermében (Vörösmarty u. 7.) Szilágyi János A gépjármű-biztosítási konstrukciók időszerű kérdései címmel tart előadást.

Mi van az Ifjúsági Házzal?

Felújítás és átalakítás

A kérdést többen feltették az elmúlt hónapokban. Természetesen főleg olyanok, akik az alig másfél éve megnyitott intézmény programjait iránt érdeklődtek, netán már eddig is az Ifjúsági Ház rendszeres látogatói közé tartoztak. A kérdésre a válasz viszonylag egyszerű: az Ifjúsági Ház augusztus 5-e óta zárva van, s november elsején nyitja meg újra kapuit a város fiataljai előtt. Am e — tesszik, nem tesszik — negyedévi hosszúságúra nyúlt szünet további kérdéseket is felvet, amelyek már az intézmény helyzetét, sorsát, perspektíváit érintik, méghozzá alapjaiban.

A zárás elsődleges és hivatalos oka a DELEP által elvégzendő garanciális felújítás volt. Padlókat, ajtókat, ablakokat — nyílászáró szerkezeteket — villanyvezetékeket, egyéb berendezéseket vizsgáltak meg és javították ki. Viszont e látszólag pofonegyszerű tény máris bonyolódni kezd, amint azokat a gondokat elevejtjük fel, amelyekkel együtt kezdte meg munkáját az Ifjúsági Ház: nem voltak például függönyök, a dobogók is legfeljebb ideiglenesnek számíthatnak, a helyiségek beosztása sem volt véglegesnek (és ideálisnak) tekinthető. Másfél év alatt az is világossá vált, hogyha kialakulóban van a profil — ennek megfelelően kell átalakítani a belső rendszert is. Az Ifjúsági Ház vezetősége semmi mást nem tett, csak élt a „kényszerűen” kínálkozó lehetőséggel: ha már a garanciális felújítá-

tás munkálatai amúgy is elkerülhetetlenek, kapcsolódjanak össze a ház rendjének megváltoztatásával.

A nyitás óta eltelt időszak tapasztalatai (és kifogásai) segítettek a tervezésben: mit, hol, hogyan kell átalakítani. Így az eredetileg október 15-re tervezett nyitás november 1-re módosult, s e ráadásnak számító két hetet szintén további munkákra használják fel. Az Ifjúsági Házban dolgozó munkákra használják fel. Az Ifjúsági Házban dolgozó népművelők — a DELEP, a FOKA, a MAHART KISZ-eseivel együtt — heteken át furtak, faragtak, meszelték, hegesztettek. A ház dolgozóit csak külön dicséret illetheti: gyakran napi 10—12 órában tevékenykedtek — gyakorlatilag segédmunkásként.

Az új struktúra tényei: az előtérben helyezik el a kibővített, átalakított minigaléria éppen soron levő kiállításának néhány képét. A szépirodalmi olvasóval rendelkező „nyitott” s a tévével, hangulatos bútorzattal berendezett, úgynevezett köztölt klub régi helyén maradt — többé-kevésbé azonos feladattal, ám egészen más küllemmel. Az épület alsó szintjének szennázója a kibővített, máshová költöztetett „agyszoba”: folyóirat-olvasó, játéksarok, fonotéka, kézikönyvtár kapott itt többek között helyet, s egy ügyeletes népművelő („animátor”) segít az ideitvevendőknek — természetesen kissé felügyelőként is. A baletteremben kapott helyet az Ifjúsági Ház dzsesszműhelye és irodalmi színpada. E meletten az irodalmi kávé-

háznak konyhát varázsolnak, s ugyancsak teljesen berendezett sütő-főző helyiséget várja a földszinten is a főzési tanácsadásra érkezőket. Mintegy 120 ezer forint értékű új dobogórendszer lesz a nagyteremben, tekintélyes, 70 négyzetméternyi nagyságban. Jövőtől a városban olyan előadók, koncertek, különböző szintű előadásokat rendezhetnek, amelyekre 800—1000 személyes nézőtér biztosítható. Szintén a nagyteremben, a „zajártalom” miatt korábban oly sok vitát kiváltó, lakóházak felőli oldalon három réteg, egymástól fél-félméter távolságban levő függöny igyekszik majd szeparálni rendezvényt és magánéletet. Korszerűsített öltözők, új raktárak is készültek.

„Szegeden a klubok növekvő száma és bővülő, színvonalasodó programjai miatt erősödni látszik a művelődési intézmények közötti konkurrencia” — mondja Goldschmid József, az Ifjúsági Ház igazgatója. A város legújabb s most máris újjászületni látszó művelődési intézménye e helyzetben a lehető legigényesebb technikai felszereltséggel, a legrangosabb „profil” szintű programokkal kíván részt venni a versenyben, erre készülve önmaga átalakításával. Tehát, ha arra a bizonyos kérdésre — mi van az Ifjúsági Házzal? — újra válaszolnánk, talán így lehetne fogalmazni: készült, erőt gyűjtött, afféle edzőtáborba vonult. S hogy milyen eredménnyel: pár hónapon belül elvállk. D. L.

A pinceklubban

A Molnár-dixieland

Hír: a nyári szünet után holnap, hétfőn ismét megkezdődnek a dixielandklub programjai a Bartók művelődési központ pincéjében. Jövő májusig minden hónap második hétfőjén a Molnár-dixieland együttes muzsikál itt, s az elmúlt évi, bevált gyakorlatot követve lemezbemutatókat, a dzsesszzenéről szóló előadásokat szerveznek, valamint vendégművészek koncertjeit is megrendezik.

Molnár Gyula, az együttes vezetője füzetlapot terít elém: az éves „történelem” van rajta, a tavalyi koncertek, s a közeli tervek. Mentegedezik, van „rendes”, stencilezett papírjuk is, hiszen a művelődési központban, ahol helyet, és ha lehet, pénzt is kapnak, dokumentálni kell, mit csinálnak, hova mennek, mikor és miért. 1979 szeptember óta a pince a helyük, a Bartók a „gazdájuk”. Eleget hányódtak, egyik intézményből a másikba költöztek, sőt, hely nélkül is voltak az idestova 16 év alatt. A megalakulás utáni évben már ezüstdiplomát nyertek az amatőr dzsesszzenekarok saigótárjának fesztiválján. Jó néhány éve tartják szerzett, előkelő helyüket a hazai dzsesszegyüttesek rangsorában; a legjobb vidéki dixieland-zenekar — mondják róluk. (A tagok: Garay Márta zongora, ének; Kovács Ferenc trombita; Bodó József dob; Bokor András basszus gitár; Farkas Mihály bendzsó; Mucsi Árpád harsona; Almási István tenor szaxofon, klarinét.) Molnár Gyula, aki klarinéton, tenor és szoprán szaxofonon játszik, nem is érti, hogy mit nem értek: mit jelent az állandó jelző: vidéki?

— Hol kezdjem? Szegeden elég sok helyen játszottunk rendszeresen, főleg ifjúsági és üzemi klubokban. A DELEP klubjában például ugyanolyan sűrűn fellépünk, mint a székházunkban, a Bartókban, és körülbelül havonta szerepelünk a Volán és a JATE klubjában is. Azt tapasztaltuk, hogy szaporodik a közönségünk, talán mert a popzene, a diszkó sokaknak már a könyökön jön ki. Mindazonáltal igaz lehet, hogy senki sem próféta a saját hazájában, ugyanis más nagyvárosokban jóval többen vannak a koncertjeinken. Elég sűrűn kapunk meghívásokat Budapestre, Debrecenbe, Pécsre, Miskolcra, Oda, ahol ismernek bennünket. És most kell említenem a vi-

dékiség egyik hátrányát: az Országos Rendező Iroda nekünk nem szervez koncertutakat, mert kiestünk a látókörükből.

— És a nemzetközi koncertiroda? A másfél évtized alatt elég sokat jártak külföldön, fesztiválokon. Mindjárt az elsón, a csehszlovákiai Prerovban „Európa Klasszis” díjat nyertek, a zsűriben a világhírű amerikai klarinétos, Albert Nicholas is ott volt. A Szeged Oldtimers — ezen a néven szerepelnek az országutakon túl — azóta legalább tíz, ha nem több, rangos európai dzsessztárlakozóra vitt jó hírt az országról és a városról.

— Szintén meghívásoknak tettünk eleget, természetesen az Interkoncert áldásával, de nem a kezdeményezésükre. Korántsem elfogultságról, vagy rosszindulatról van szó, pusztán arról, hogy nem vagyunk kéznél. Biztos vagyok benne, más művészeti ágakban is vannak ilyen problémái az amatőr együtteseknek.

— Elégedetlen? — Dehogy. A rádióban tíz éve rendszeresen készülnek a stúdiófelvételeink. Egy-egy alkalommal öt-hat számot veszünk fel, már körülbelül 75 felvételünk van,

ezek folyamatosan adásba kerülnek, alig van nap a zenénk nélkül. Három év jelent meg a nagylemezünk. Többször szerepeltünk a tévében, a körzeti stúdió is figyel az együttesre. Van már jó fölserelésünk, ezeket a város különféle intézményeinek anyagi segítségével szereztük be. Végre fix helyünk van, törzsközségünk, és hál’istennek ugyanúgy szeretünk muzsikálni, mint régen.

A Bartókban beszélgetünk. Telefon csöngött. Molnár Gyula szabályos „egyeztető tárgyalás” után fáradtan tette le a kagylót. Nagyon nehéz nyolc ember munkaidőn kívüli óráit „összehozni” — próbákra, fellépésekre. Amíg a szabadságokból futja, csak-csak eleget tehetnek vidéki és külföldi meghívásoknak, de aztán... Mindig harc kérdése, kapnak-e fizetés nélkül, rendkívüli szabadnapokat. Most is: egy hét múlva a zágrábi dzsessznapokra kéne indulni; vajon mit szólnak a munkahelyeken? Mindenesetre: holnap, hétfőn este 7 órakor élő dixielandmuzsika és lemezbemutató a Bartókban, a Molnár-együttes klubjában. S. E.

Németország újkori történetének dokumentumai

Nem tudom, hogy egy-egy történelmi regény vagy emlékirat kapcsán hányan vennék a fáradságot, hogy utánanézzenek a történelem dokumentumainak. Korabeli egyezményeszövegeknek, egykori leveleknek, beszédeknek, hadijelentéseknek, békedekréumoknak. Pedig a történelem iránt érdeklődők számára, s elsősorban természetesen a történelem tanárainak, illetve történészeknek a hiteles források ismerete alapvető. Hiszen csak ezek a dokumentumok lehetnek az általánosítások alapjai, a folyamatok elemzésének, a következtetések levonásának forrása. Nemrégiben jelent meg dr. Hegyi Andrásnak, a JATE adjunktusának négykötetes szöveggyűjteménye, a Németország újkori története. A szöveggyűjtemény anyaga az 1789. és 1871. közötti közel egy évszázadot fogja át. Célja

elsősorban az egyetemi oktatás szükségleteinek kielégítése, színvonalának emelése. Nem véletlen az anyag gazdagsága, hiszen Németország igen fontos szerepet játszott az újkori egyetemes történelemben, s nagy hatást gyakorolt Kelet-Európa, így Magyarország történetére is. Hegyi András eddig jórészt hozzáférhetetlen anyagot tesz közzé, s a gyűjteményben közölt szövegek 80 százaléka most jelenik meg először magyarul.

A válogatás gondosságát bizonyítja, hogy a dokumentumok beagazdolódnak Németország politika-, diplomácia-, gazdaság-, társadalom-, had- és eszmétörténetének folyamataiba, kiélezett fordulatpontokon jelentkeznek specifikus vonásai. Az egyetemes történelmi folyamat szervező részeként jelenik meg a németországi munkássztyál kialakulása, fejlődésének ten-

Múzeumi hónap, 1980

A plakát tartalma

Különös plakát hirdeti az idei múzeumi és műemléki hónap eseményeit. Egy kora reneszánsz festmény látható a festőállványon, rajta a restaurálás minden fázisa, a tisztítástól a konzerváláson át a rekonstrukcióig. Pontosan érzékelteti a hónap központi gondolatát, a műtárgyvédelem sokirányú, összetett feladatait, mozzanatait. A műtárgyak védelme átfogja a múzeumi munka szinte minden fázisát a fel-tárástól, a leletmentéstől, a

tisztításon, konzerváláson, restauráláson át egészen a tudományos rendszerezésig, feldolgozásig és a közömbes lődési tevékenységig. A műtárgyvédelem gondolatának szellemében három nagyszabású, országos kitekintésű kiállítás nyílik hazánkban. A Magyar Nemzeti Galériában Múzsák kertje közelről címmel rendeznek nagyszabású bemutatót, Székesfehérvárott a régészeti műtárgyvédelem, Miskolcon a népi emlékek védelmének reprezentatív tárlata nyílik meg. A szegedi Móra Ferenc Múzeum és a megyei társintézmények anyagából e két utóbbi kiállításon jelentős anyagot mutatnak be.

Székesfehérvárott a régészeti tematika keretében elsősorban a feltáró folyamat állomásait, legújabb módszereit, egymásra épülő tevékenységeit reprezentálják. A megyében folyó ásatási anyagból bemutatják a gorsai kőkori városban talált geometrikus és állatmotívumokkal készített edényeket, s a próbafúrások modelljeit; a csanyteleki szkíta sírmeleki leleteket; a vésztői feltárások során előkerült edényeket; az ópusztaszeri szobor-rekonstrukciókat, melyeket kiegészítenek légi és tárgyfotókkal, a feltáró-feldolgozó munka dokumentumaival, rekonstrukciós rajzokkal.

Más módszert választott az a kollektíva, amely a miskolci kiállításon a népművészet tárgyi emlékeinek védelmét bemutató tárlat anyagát készítette elő. Elgondolásuk erőteljesen kapcsolódik a múzeumi munka

Egy-egy tárgyon vagy egy-egy más mellé helyezett darabokon a műtárgyvédelem folyamatait, egymásra épülő állomásait mutatják be. Például a fatárgyak védelmét, rekonstrukcióját egy félig letisztított, festett ládával reprezentálják; a fémtárgyakat párban mutatják be, egyik az eredeti, a talált állapotot mutatja, a másik a konzervált darab; a csontemlékek védelmét egy hiányos lópor-tartó szaru kiegészítésén követhetik nyomon a látogatók, melyen a kapcsolódó motívumok rekonstruált rajzait is láthatják majd; a textilmunkákat egy női derék képviseli, melynek hat, szétbontott részén a munka minden fázisát be tudják mutatni. Miskolcon ezeken kívül ott lesz a szegedi lakatoscégér múlt századi zászlója, néhány vásárhelyi és monogramos erdélyi himzés is.

A múzeumi és műemléki hónap szegedi rendezvényei a történelmi kutatások jegyében zajlanak holnapról. A hét első napján délután 4 órakor a Móra Ferenc Múzeum dísztermében értékelik az 1980-as Csongrád megyei néprajzi, nyelvészeti és történelmi pályázatot, s adják át a díjakat. Kedden délután 3 órakor dr. Vida István kandidátus tart előadást a múzeum dísztermében A népi demokrácia pártstruktúrája 1944—1948 címmel. Október 16-án, csütörtökön nyílnak a Csongrád megyei levéltári napok, melynek keretében Szegeden, Hódmezővásárhelyen és Csongrádon tudományos ülésekre, kerekasztal-beszélgetésekre kerül sor.